

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/9445.**

Benyújtás dátuma: **2020-03-02 14:49**

Parlex azonosító: **I2SVAAJS0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Csárdi Antal (LMP), Demeter Márta (LMP), Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Hohn Krisztina (LMP), Schmuck Erzsébet (LMP), Ungár Péter (LMP)**

Törvényjavaslat címe: **A lakossági banki terhek és egyéb terhek csökkentéséről**

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**A lakossági banki terhek és egyéb terhek csökkentéséről**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánjuk benyújtani.

2020. évi törvény

A lakossági banki terhek és egyéb terhek csökkentéséről

1. §

(1) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Díjtörvény) 32/C. § (1) bekezdése a következő a) ponttal egészül ki:

„a) a jelzálogjog bejegyzésére és törlésére irányuló eljárás,”

(2) A Díjtörvény 32/C. § (1) bekezdés

a) d) pont dd) alpontjában a „kölcsönt biztosító jelzálogjog, valamint ezzel” szövegrész helyébe a „kölcsönnel”

b) l) pontjában a „megszűnt jelzálogjog,” szövegrész helyébe a „megszűnt” és

c) l) pont lb) alpontjában „jelzálogjog és az azt” szövegrész helyébe a „jelzálogjogot” szöveg lép.

(3) Hatályát veszti a Díjtörvény

a) 32/A. § (2) bekezdése,

b) 32/C. § (1) bekezdés b) pontja,

c) 32/C. § (1) bekezdés f) pontjában a „, valamint jelzálogjognak” szövegrész,

d) 32/C. § (1) bekezdés q) pontja és

e) 32/E. § (11) bekezdésében a „vagy a jelzálogjog” és a „vagy jelzálogjog” szövegrész.

2. §

A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény a 14/A. §-t követően a következő 14/B. §-al egészül ki:

„14/B. §

A pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződésben a pénzforgalmi szolgáltató a Hpt. 55. § c) pontja szerinti, kártyaalapú készpénz-helyettesítő fizetési eszköz esetén legalább egy olyan fizetési művelet végzésére általánosan alkalmas kártyaalapú készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használati lehetőséget köteles kínálni, amely esetében költséget vagy díjat nem határoz meg.”

3. §

(1) A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Fhtv.) 17/E. §

(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hitelező a kamaton kívül díj fizetését – ide nem értve a hitelkeret rendelkezésre tartásához közvetlenül kapcsolódó költségei fejében e törvény szerint megállapítható díjat – a hitelszerződésben tételesen rögzített módon, a szerződéskötéssel, a szerződés megszüntetésével, valamint ügyviteli költségeivel összefüggésben köthet ki, és e díjat legfeljebb a Központi

Statisztikai Hivatal által közzétett előző évi éves fogyasztói árindex mértékével emelheti.”

(2) Az Fhtv. 24. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hitelező az előtörlesztéssel összefüggésben külön költséget vagy díjat nem számíthat fel.”

(3) Az Fhtv. 25. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ha a fogyasztó jelzi előtörlesztési szándékát, a hitelező köteles papíron vagy más tartós adathordozón a fogyasztó rendelkezésére bocsátani az előtörlesztésre vonatkozó információkat, annak következményeinek számszerűsítését és a következmények megállapításánál alkalmazott ésszerű és indokolható feltételezéseket, ideértve az arról való tájékoztatást, hogy a hitelezőt a hiteltörlesztéshez kapcsolódóan a 24. § (1) bekezdése alapján költségtérítés, díj nem illeti meg.”

(4) Az Fhtv. 28. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A hitelező a hitel folyósításával összefüggésben költséget vagy díjat nem számíthat fel.”

(5) Az Fhtv. 28. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A hitelező a hitelszerződés módosításával összefüggésben költséget vagy díjat nem számíthat fel.”

(6) Hatályát veszti az Fhtv.

- a) 6. § (1) bekezdés 19. pontjában az „, és annak 24. § szerinti esetleges költségeiről” szövegrész,
- b) 16. § (1) bekezdés 21. pontjában az „, az előtörlesztés esetleges költségeinek fennállását és azok számítási módját” szövegrész,
- c) 17/E. § (2) bekezdésében a „a hitel folyósításához,” és a „, valamint a fogyasztó általi előtörlesztéshez” szövegrész,
- d) 24. § (2)–(7) bekezdése és
- e) 25. § (1)–(5) bekezdése.

(7) Az Fhtv. 1. számú melléklet 4. pontja az e törvény 1. melléklete szerint módosul.

4. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény a 282/B. §-t követően a következő 282/C. §-sal egészül ki:

„228/C. §

A hitelintézet a fogyasztóval kötendő bankszámlaszerződésben nem jogosult a bankszámlavezetés havi díját és költségét 2000 forintnál magasabb összegben meghatározni.”

5. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Az Fhtv. 1. melléklet 4. pontja a következők szerint módosul:

„4. Egyéb jogi tájékoztatás	
elállási jog fennállása Önnek joga van a hitelszerződéstől 14 napon belül elállni	igen/nem
előtörlesztés Ön bármikor jogosult a hitel részleges vagy teljes előtörlesztésére	
a 14. § (4) bekezdése szerinti tájékoztatás a hitelezőnek haladéktalanul és díjmentesen tájékoztatnia kell Önt a hitelreferencia-szolgáltatás igénybevétele során történő adatátadás eredményéről, ha a hitelező a hitelreferencia-szolgáltatás igénybevétele alapján Önnel nem kíván szerződést kötni. Nem terheli e kötelezettség a hitelezőt, ha a tájékoztatási kötelezettség teljesítését törvény vagy az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa kizárja	
hitelszerződés tervezetének egy példányához való jog Önnek joga van ahhoz, hogy a hitelező a hitelszerződés-tervezetének egy példányát díj-, költség- és egyéb fizetési kötelezettség mentesen rendelkezésére bocsássa nem terheli e kötelezettség a hitelezőt, ha a hitelező Önnel nem kíván szerződést kötni	
adott esetben ezen tájékoztatás érvényességének időbeli korlátozása	Ez a tájékoztatás ...-tól ...-ig érvényes.”

Általános indokolás

A magyarországi bankrendszer profitja az elmúlt két évben nagymértékben meghaladta a régiós átlagot, 2018-ban például több mint 2 milliárd euro volt, ami a piac méretét tekintve kiemelkedő eredménynek számít (a négyszer nagyobb Lengyelországban például 3,4 milliárd volt a profit, azaz kevesebb, mint a magyar kétszerese. A lakosságszám tekintetében kétszer nagyobb Romániában pedig 1,5 milliárd euro volt a profit). Eközben a hazai bankrendszer az egyik legdrágább Európában, azaz a lakosság – leginkább az alacsony jövedelműek – havi jövedelmének itthon emésztik fel az egyik legnagyobb hányadát a banki költségek. Ennek csak egyik oka a túlbanksodott pénzügyi rendszer, sokkal jelentősebb ok, hogy a hazai bankok nem hatékonyan, túl magas költségekkel működnek (például a túl magas fiók- és dolgozói létszám, és a digitalizáció alacsony foka miatt).

A forinthitelek kamatai közben messze meghaladják az euroitelek kamatait, ezáltal a magyar bankrendszer kamatmarzsból szerzett jövedelme is jelentős. Nem feltétlenül csak a jelzáloghitelekre esetén, de a manapság nagyon keresett fogyasztási hiteleknél meglehetősen gyakoriak a kétszámjegyű, sokszor a törvényileg maximált 40 százalékos plafont alulról súroló THM-ek.

A gyakorlatban tehát a nemzetközi összehasonlításban is rendkívül jövedelmező magyar bankrendszer hasznot húz a hazai kamatkörnyezetből, eközben azonban további – sokszor rejtett – költségeket számol fel az ügyfeleknek, amelyekkel azok csak hiteligényléskor, vagy számlanyitás során szembesülnek, és amelyek igazságtalan mértékben terhelik őket. A bankok tehát ilyen, járulékos költségek formájában hárítják át nem hatékony működésükből eredő többletköltségüket az ügyfeleikre.

Igazolható, hogy a magyar bankrendszer jövedelmezősége kizárólag a kamatmarzsokra építve is magas lenne, emiatt indokoltnak látjuk néhány igazságtalan és sokszor elkerülhetetlen díjtétel felszámolásának jogszabályi betiltását. A pénzügyi intézet például ezentúl nem számolhatja fel folyósítási és előtörlesztési díjat hitelfolyósításkor. Hogy ez mekkora teher az igénylőnek, arra szemléletes példa, hogy egy 10 millió forint összegű lakáshitel igénylésekor, 1 százalékos folyósítási és 1 százalékos előtörlesztési díj mellett a hitelígyénylőnek azonnal – minimum – 200 ezer forintba kerülne a hitele, akkor is, ha ad absurdum azonnal végtörleszti azt. Mindeközben, ha ezt a hitelt 20 évig fizeti, akkor a bank nyeresége a kamatokból, átlagos, 5 százalékos kamat mellett 5 millió 839 ezer forint lenne, azaz az adós a hitelösszeg több mint másfélszeresét fizetné vissza. A fenti díjak alkalmazása tehát eltörpül a bank kamatmarzsokból eredő jövedelmezősége mellett, a hitelígyénylés átláthatóságát, a pénzügyi rendszer megbízhatóságát viszont rontják, és a hiteleket, banki ügyfeleket indokolatlan mértékbe terhelik.

Részletes indokolás

1. §

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény módosítása a jelzálogjog bejegyzésének és törlésének díjmentessé tételét szolgálja.

A jelzálogbejegyzés díjmentessé tételével a pénzügyi rendszer jövedelmezőségét az előterjesztő nem rontja le, hiszen az nem a hitelintézet bevétele, ugyanakkor a javasolt módosítás az egyébként is túladminisztrált jelzáloghitelezés folyamatát megkönnyíti az adósok előtt, azt a korszerű utat követve, amelyen a személyi hitelezés az elmúlt két évben már elindult. A hosszú távú cél a jelzáloghitel folyósítás folyamatának egyszerűbbé, átláthatóbbá tétele, és ehhez feltétlenül szükséges a további adminisztratív terhek és járulékos költségek leépítése.

2. §

A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény módosítása a bankkártyahasználati díj eltörlését szolgálja.

A javaslat indoka, hogy több pénzintézet is él azzal a megtévesztő eljárással, hogy olcsó számlavezetési díj mellett magas bankkártyahasználati díjat számol fel, amit a számlatulajdonosok elkerülni sem tudnak. A digitális pénzügyi megoldások biztonságosabbá, korszerűbbé és környezetkímélőbbé teszik a mindennapi lakossági pénzügyeket, a Magyarországon amúgy is alacsony bankkártyahasználatot – főleg a nyugdíjasok és fiatalok körében –, és ezen nem segít az évente akár több ezer forintot is meghaladó bankkártyadíj. A javasolt módosítás a pénzintézeteket kötelezná arra, hogy miután az ügyfél megfizeti a számlavezetési díjat, készpénzfelvétel díját, SMS-szolgáltatások díját, a bankkártyahasználatot ingyenesen biztosítsa az ügyfelek részére, és ne csak az első évben, hanem a szerződés teljes időtartamára. Az intézkedés nem foglalja magában az egyéb bankkártyaszolgáltatások igénybe vételét, mint például az utasbiztosítás, továbbá nem vonatkozik a társkártyákra.

3. §

A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény módosítása a hitelfolyósítási díj, az előtörlesztési díj és a szerződésmódosítási díj eltörlését szolgálja.

A hitelfolyósítási díj eltörlésének indoka az, hogy a lakásárak magas hitelösszeget tesznek szükségessé, és a jövedelmekhez képest is drága lakásárak mellett az átlagos hitelfelvevők csak hosszú futamidőre tudnak nagy összeget felvenni. A fogyasztási hiteleknél ugyanez a jelenség a növekvő infláció miatt van jelen – ott is az átlagos hitelösszeg növekedése tapasztalható. A hosszabb futamidő és nagyobb hitelösszeg egyben nagyobb nyereséget is jelent a banknak az annuitásos törlesztés következtében. A hitelösszeg 1-2 százalékaig terjedő folyósítási díj egy lakáshitelnél százezer forintos terhet jelenthet, ráadásul sokszor ezt egyben kell fizetni a hitelfelvétel legelején. A pénzintézet jövedelmezőségét nem javítja nagyban – hiszen egy átlagos lakáshitelen így is több millió forintot nyer –, míg a hitelfelvevőnek nagy teher.

Az előtörlesztési díj eltörlésének indoka az, hogy a bank akkor is díjat számolhat fel, ha az adós a hitelét előtörleszteni szeretné, és az összeg meghaladja a 200 ezer forintot, vagy esetleg évente többször is sor kerülne rá. A szabályozás nem támogatja, hanem inkább sarcolja az adósságcsapdából való kiszabadulást, emiatt teljes körűen ingyenessé kell tenni a hitel-előtörlesztést. A pénzügyi intézmények jövedelmezőségét az így is magas kamatmarzsok miatt az intézkedés nem rontja, az előtörleszteni kívánó adós helyzetét viszont javítja, az előtörlesztés intézményét népszerűbbé teszi.

A szerződésmódosítási díj eltörlésének indoka, hogy számos esetben él a bank azzal, hogy a futamidő változtatás vagy épp előtörlesztés esetén szerződésmódosítási díjat számol fel. Sokszor ez a díj rejtett költségként jelenik meg, különösen akkor, ha a bank egyébként saját döntésénél fogva nem számol fel előtörlesztési díjat, az előtörlesztéssel járó szerződésmódosításkor azonban annak egy részét behajtja. A párezer forintos díjat az adósok igazságérzetének és a pénzügyi átláthatóság javítása érdekében az előterjesztő indokoltnak látja betiltani a banki gyakorlatban.

4. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosítása a bankszámlavezetési díj havi díjának 2000 forintban történő maximálását célozza.

A számlavezetés havi díjának 2000 forintban történő maximálásának indoka, hogy a bankszámlavezetés olyan alapvető szolgáltatássá vált mára, hogy gyakorlatilag minden dolgozó állampolgár igénybe veszi. Ennek ellenére számos pénzügyi intézmény számol fel meglehetősen magas díjakat, amelyek akár 3-4 ezer forintot is elérhetnek havonta. Az egyéb banki szolgáltatások díjai mellett a banktól elvárható, hogy az alapszolgáltatásnak nevezhető számlavezetés a számlatulajdonost ne terhelje meg indokolatlan mértékben. A szabályozás kiszűrné azt a banki gyakorlatot is, amely szerint a pénzügyi intézmény az első évben nem számol fel számlavezetési díjat, majd a második évben már meglehetősen magas költségen szolgáltat; ezentúl ezt legfeljebb 2000 forintban szabhatná meg.

5. §

A § hatálybaléptető rendelkezést tartalmaz.